

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/134/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6223200613
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6223200613.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Madáča č. 2, 990 01 Veľký Krtíš ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: Mgr. K. O., nar. XX.XX.XXXX, K. B. XX, zastúpenej splnomocneným zástupcom: JUDr. Jozef Veselý, advokát, so sídlom Ul. W. č. X, XXX XX O. N., a otca: Mgr. L. N., nar. XX.XX.XXXX, U. K. XX/X, Y., zastúpeného splnomocneným zástupcom: JUDr. Martin Landl, advokát, so sídlom L. XX/XXXX, XXX XX Y., o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. VK-13P/43/2023-102 zo dňa 03. októbra 2023, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. VK-13P/43/2023-102 rozhodol tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla (výrok I.). Okresný súd nariadil neodkladné opatrenie v nasledovnom znení: Súd dočasne mení rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 30.08.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/41/2022-365 zo dňa 23.02.2023 vo výrokoch o úprave styku otca s maloletým tak, že otec je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletým: - každý utorok od 15:00 hod. do 18:30 hod. s tým, že maloleté dieťa si na začiatku styku prevezme v Materskej škole B., B. XXX alebo, v prípade neprítomnosti maloletého na predprípravnom vzdelávaní v daný deň v mieste bydliska matky a po realizácii styku dieťa matke odovzdá v mieste jej bydliska, - každú párnú sobotu od 09:30 hod. do 18:30 hod. a každú párnú nedeľu od 09:30 hod. do 18:30 hod. s tým, že maloleté dieťa si od matky prevezme a po ukončení styku dieťa matke odovzdá v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletého na styk riadne pripraviť a otcovi ho v čase začiatku styku na určenom mieste odovzdať; povinnosť odovzdať maloletého matkou neplatí v prípade preberania maloletého v Materskej škole B., B. XXX. Obaja rodičia maloletého sú povinní zabezpečiť, aby v prípade, ak sa maloletý na začiatku styku odovzdáva v mieste bydliska matky, pri odovzdávaní maloletého neboli prítomní ich rodinní príslušníci (výrok II.). Zároveň rozhodol, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania, ktoré je vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. VK-13P/43/2023 (výrok III.). Rozhodnutie odôvodnil tým, že v čase keď bol styk s maloletým dieťaťom naposledy meritórne rozhodnutý otec bol oprávnený sa s maloletým dieťaťom stýkať každú stredu od 15:00 hod. do 18:30 hod., každú párnú sobotu od 09:30 hod. do 18:30 hod. a každú párnú nedeľu od 09:30 hod. do 19:30 hod. s tým, že maloleté dieťa si od matky mal prevziať a po ukončení styku dieťa matke odovzdať v mieste jej bydliska. V uvedenom čase bola matka s maloletým dieťaťom na rodičovskej dovolenke a maloletý nenavštevoval predškolské zariadenie. Maloletý od 01.09.2023 začal navštevovať predškolské zariadenie a matka je od rovnakého dátumu zamestnaná a jej pracovná doba končí o 15:30 hod. Vzhľadom na koniec

pracovnej doby matky a potrebný čas k presunu z miesta výkonu jej práce do miesta predškolského zariadenia a čas potrebný na vyzdvihnutie dieťaťa, jeho prepravu domov a prípravu na styk nie je možné objektívne v stredu dodržať začiatok styku stanovený posledným rozhodnutím súdu. Matka zároveň navrhovala, aby bol neodkladným opatrením styk otca s maloletým zúžený tak, že otec sa bude s maloletým dieťaťom stretávať len cez páry víkend a nedeľa nebude končiť o 18:30 hod. ale o 16:00 hod. s čím otec nesúhlasil, keďže uviedol, že má možnosť prevziať si maloleté dieťa priamo zo škôlky o 15:00 hod. alebo od matky o 16:00 hod. s návratom o 19:00 hod., pričom mal za to, že návrat maloletého o 18:30 hod. je dostatočný na to, aby maloletý stihol večernú hygienu a prípravu na spánok. Okresný súd vychádzal z toho, že záujmom dieťaťa je, aby bolo v starostlivosti obidvoch rodičov, pričom nezanedbateľnou je aj dôležitosť druhého rodiča v živote dieťa, ktorý nemá maloleté dieťa zverené. Za tým účelom bolo potrebné umožniť rodičovi stýkanie sa s maloletým dieťaťom v dostatočnom rozsahu v záujme zachovania vzťahu rodiča s maloletým dieťaťom. Keďže došlo k objektívnym zmenám na strane matky a strane dieťaťa, ktoré neumožňujú, aby sa styk otca s maloletým v pracovnom týždni realizoval podľa posledného právoplatného rozhodnutia s poukazom na to, že rodičia sa na riešení tejto situácie nevedia dohodnúť, okresný súd mal preukázanú naliehavosť situácie a potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov neodkladným opatrením, keďže by sa styk otca s maloletým v pracovnom týždni napriek právoplatnému rozsudku z rozhodnutia matky buď vôbec nerealizoval alebo by mohlo dochádzať ku konfliktným situáciám medzi rodičmi za prítomnosti maloletého, čo súd mal aj osvedčené, že sa tak dialo z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 03.08.2022, z ktorého vyplývali zistenia súdu kedy bol problém odovzdanie maloletého dieťaťa zo strany matky. Keďže takéto obmedzovanie zo strany matky ani konfliktné situácie, ktorých by malo byť účastníkom maloleté dieťa nie sú v jeho najlepšom záujme, súd mal za to, že je daný aj verejný záujem na vydaní neodkladného opatrenia na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi podľa článku 5 písm. h/ zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“) a v záujme na ochrane duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa podľa článku 5 písm. c/ Zákona o rodine. Vzhľadom na to, že matka nie je schopná odovzdať v pracovný týždeň dieťa v mieste svojho bydliska o 15:00 hod., nakoľko pracuje do 15:30 hod. v obci, ktorá je vzdialená 10 min od jej miesta trvalého bydliska, vzhľadom na potrebu rozvíjať vzťahy maloletého s otcom súd mal za to, že je potrebné stanoviť riešenie, kedy by sa časový rozsah styku otca s maloletým nezúžil, a len v prípade, že také riešenie je dostupné styk otca s maloletým cez pracovný týždeň neupraviť. Súd považoval za vhodnejšiu možnosť prevziať maloleté dieťa priamo otcom z materskej školy o 15:00 hod., keď podľa informácií od materskej školy je maloletý o 15:00 hod. po obedňajšom spánku a jeho prevzatím sa žiadnym spôsobom nezasahuje do pracovných povinností matky a ani sa zbytočne nepredlžuje čas, kedy by mal byť maloletý do starostlivosti matky navrátený. Takto nedôjde k prevzatiu maloletého od matky, s čím boli v minulosti vážne problémy a zníži sa možnosť konfliktu medzi rodičmi. Pokiaľ matka v rámci výsluchu uviedla, že nechce maloletého stresovať tým, že by ho vyberal otec, keďže už samotná škôlka je pre maloletého stres, okresný súd sa s tým nestotožnil, keďže mal za to, že maloleté dieťa nie je navyknuté na kolektív v škôlke a bude sa mu ľahšie odchádzať k otcovi, s ktorým styk je v súčasnosti pre neho úplne prirodzený. Keďže mal preukázané z dokazovania výsluchov matky a stanoviska kolízneho opatrovníka, že styk otca s maloletým sa dlhodobo realizuje nie v stredu, ale v utorok z dôvodu, že matka s maloletým v stredu dlhodobo chodievala pozeráť kone v K. B., súd nevidel dôvod, aby formálny styk ponechal upravený na stredu v každom týždni, keďže otec ako konateľ spoločnosti si svoj pracovný čas dokáže upraviť tak, aby sa s maloletým dokázal stýkať v ktoromkoľvek dni. Neprihliadal ako na dôvodnú argumentáciu matky, že návrat po 18:30 hod. jej znemožňuje nastaviť večerný režim synovi tak, aby bol na druhý deň schopný ráno skoro vstávať a ísť do školy, v dôsledku toho, že otec pravidelne mešká pri odovzdávaní dieťaťa 15-20 minút. Aj s meškaním otca 15-20 minút pri odovzdávaní dieťaťa nemôže byť účinne ohrozený večerný režim maloletého, keďže návšteva materskej školy nie je spojená s individuálnou prípravou na nasledujúci deň, ako je tomu u detí navštevujúcich základnú či strednú školu. Maloletý musí stihnúť nanajvýš večeru a osobnú hygienu a pokiaľ by aj bol prinesený o 15-20 minút neskôr, zostáva mu dostatok času vzhľadom na to, že aj v konaní Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 14P/119/2021 matka netvrdila, že styk maloletého s otcom sa mal skončiť neskôr a nestíha maloletého nachystať na večerný spánok, ktorý maloletý začína od 20:00 hod. do 21:00 hod. Podľa okresného súdu tým, že matka otcovi v styku s maloletým dlhodobo bránila, v dôsledku čoho bol nariadený výkon rozhodnutia o styku otca s maloletým, jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je motivovaný snahou opätovne styku otca s maloletým klásť prekážky, o čom svedčí to, že táto v návrhu nehľadala spôsob, aby sa mohol stretávať po tom, čo sa vráti z materskej školy, ale navrhla, aby sa otec s maloletým cez pracovný týždeň nestretával vôbec a aby došlo k skráteniu styku aj cez víkend, pričom na informatívnom stretnutí nesúhlasila so žiadnou formou, ktorou by sa styk otca s maloletým mohol predĺžiť. Súd preto návrh matky

na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a bez návrhu v súlade s § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zmenil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 03.08.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/41/2022-365 zo dňa 23.02.2023 vo výrokoch o úprave styku otca s maloletým, zároveň modifikoval povinnosť matky maloletého na styk pripraviť a otcovi v čase začatia styku odovzdať zohľadňujúc skutočnosť, že preberanie maloletého bude prebiehať v materskej škole. Ponechal zároveň v platnosti povinnosť oboch rodičov zabezpečiť, aby v prípade, ak sa maloletý na začiatku styku odovzdáva v mieste bydliska matky pri odovzdávaní maloletého neboli prítomní ich rodinní príslušníci, keď prítomnosť týchto osôb v minulosti, spôsobovala pri odovzdávaní dieťaťa zbytočné komplikácie. Dĺžku trvania nariadeného neodkladného opatrenia súd v súlade s § 330 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ obmedzil na okamih právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 05.10.2023, ktorá sa domáhala jeho zrušenia, rozhodnutia o vydaní neodkladného opatrenia na základe jej návrhu a zrušenia neodkladného opatrenia vydaného súdom bez návrhu. Vytýkala súdu, že od podania návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť došlo len k stretnutiu rodičov maloletého dieťaťa na súde za účasti vyššieho súdneho úradníka, kde k žiadnej dohode nedošlo a v spise, ktorý mal byť predložený zákonnému sudcovi, nebol určený termín pojednávania ohľadom návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť. Vzhľadom k tejto skutočnosti sa domáhala vydania neodkladného opatrenia, kde argumentovala tým, že rodičia dieťaťa sa dohodli na zmene dňa v týždni, kedy má otec dieťaťa možnosť stretnúť sa s maloletým dieťaťom, a to v utorok. Ďalej matka argumentovala, že maloleté dieťa nastúpilo do predškolského zariadenia, kde v súčasnej dobe absolvuje len adaptačné obdobie a nevykonáva sa celodenné predprimárne vzdelávanie. Uviedla, že po ukončení rodičovskej dovolenky sa vrátila do zamestnania ako učiteľka na Základnej škole v obci I., kde dochádza autom a jej pracovná doba končí o 15:30 hod. Styk otca s dieťaťom v nedeľu žiadala skrátiť do 16:00 hod. vzhľadom na to, že otec pravidelne mešká 10-20 minút pri styku, ktorý je určený do 18:30 hod., čo spôsobuje, že následne maloleté dieťa neskoro zaspáva a má problémy ráno vstať a ísť na začiatok vyučovacej doby do škôlky. Matka dúfala, že po nariadení výsluchu rodičov dôjde k dohode rodičov ohľadne úpravy styku, ktorý je v súčasnej dobe nerealizovateľný, avšak na výsluch sa nedostavil ani otec dieťaťa ani jeho splnomocnený zástupca, pričom jeho ospravedlnenie nebolo akceptované. Vytýkala, že vyjadrenie kolízneho opatrovníka na výsluchu bolo neadekvátne bez znalostí objektívnej reality, pretože otec dieťaťa podal návrh na výkon rozhodnutia, kde Okresný súd Veľký Krtíš nariadil výkon rozhodnutia. Matka podala návrh na zrušenie výkonu rozhodnutia, o ktorom nebolo rozhodnuté, pričom od nariadenia výkonu rozhodnutia ani súd ani kolízny opatrovník sa nezúčastnili realizácie styku otca s maloletým dieťaťom. Mala za to, že nie je adekvátne, aby otec dieťaťa odovzdával 4-ročné dieťa o 18:30 hod. aj v zimnom období bez poznania režimu dieťaťa. Vytýkala súdu, že v odôvodnení sú uvedené len jeho špekulatívne úvahy vo vzťahu k styku otca s maloletým dieťaťom, kde len konštatoval udalosti, ktoré sa stali v roku 2022 a ktoré sú predmetom trestného konania voči otcovi dieťaťa, ktoré nie je právoplatne skončené, avšak vôbec sa nezaoberal dôvodmi neodkladného opatrenia. Pokiaľ bol jej návrh nedôvodný, bolo otázne, že okresný súd vydal nové neodkladné opatrenie, o ktoré nežiadal nikto z účastníkov konania a ktorým zasiahol do právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici. Matka zároveň nesúhlasila s neodkladným opatrením, pretože pokiaľ by sa mal styk s dieťaťom realizovať každý utorok od 15:00 hod. do 18:30 hod., došlo by k problému, že maloleté dieťa by si musel otec prevziať v materskej škole, kde by dieťa nebolo na styk pripravené z jej strany. Bola by narušená aj príprava dieťaťa, ktoré je zvyknuté na to, že je čisto oblečené, pripravené na to, aby ho matka odovzdala otcovi. Ďalej je problémom to, že dieťa v rámci adaptačného obdobia nenavštevuje celodenné primárne vzdelávanie, pričom toto adaptačné obdobie trvá do konca novembra a môže byť ďalej predĺžené. Z uvedeného dôvodu nie je možné dieťa prevziať o 15:00 hod. v materskej škôlke. Zároveň dieťa v tomto čase zvykne spať medzi 12:45 hod. a 15:30 hod. Mala za to, že ona ako matka nemôže dieťa otcovi odovzdať, pretože jej pracovná doba je do 15:30 hod. Zároveň ak dieťa poobede nespí, večerný režim dieťaťa je iný a spať chodí už o 19:00 hod. až 19:30 hod., čo vzhľadom na dĺžku styku narúša režim maloletého dieťaťa a v tomto období ešte nie je doma, keďže otec maloletého dieťaťa pravidelne mešká. Podľa matky dieťaťa rozhodnutie súdu nerešpektuje daný stav a vytvára potenciálne konfliktné situácie, kedy otec dieťaťa príde pred rodinný dom starých rodičov, bude žiadať maloleté dieťa, ktoré podľa rozhodnutia súdu nemá kto odovzdať otcovi, pretože nie je povinnosťou starých rodičov odovzdať dieťa. Takéto neodkladné opatrenie je nevykonateľné, pretože ak by sa matka mala vrátiť v stanovenú dobu domov, tak by musela žiadať zamestnávateľa o dovolenku, resp. voľno,

čo narúša rozvrh práce, kde sa venuje krúžkovým činnostiam svojich žiakov a súd rozhodol prekvapivo nezákonne, necitlivo a v rozpore s elementárnym skutkovým stavom v prospech otca dieťaťa. Súd ďalej len skopíroval predchádzajúcu časť výroku neodkladného opatrenia ohľadom styku v sobotu a nedeľu a nerešpektoval navrhovanú hodinu odovzdania dieťaťa v nedeľu. Matka poukazovala na ňou predloženú písomnú komunikáciu prostredníctvom SMS s otcom dieťaťa, z ktorej vyplýva, že otec nerešpektuje časy. Nemôže byť na jej úkor, že otec dieťaťa so splnomocneným zástupcom nevyužili možnosť dostaviť sa na výsluch, aby objasnili svoje postoje a uzavreli s ňou dohodu ohľadom stretávania sa. Nemôže byť na úkor dieťaťa, že orgán starostlivosti o rodinu a mládež vo Veľkom Krtíši sa o vec nezaujíma a vyjadruje sa v prospech otca bez poznania reálnych podkladov a zisťovania skutočnosti z hľadiska obsahu vyjadrenia. Podľa matky dieťaťa súdy majú konať na základe znalosti veci so zisteným skutkovým stavom v rovine zákona, čo sa pri rozhodovaní okresného súdu nestalo. Spolu s odvolaním predložila fotokópiu SMS dokumentácie s otcom dieťaťa.

3. Matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu v oznámení zo dňa 11.10.2023 informovala, že prvýkrát sa mal uskutočniť styk v utorok dňa 10.10.2023 podľa nariadeného neodkladného opatrenia, kedy si mal otec vyzdvihnúť dieťa o 15:00 hod. v Materskej škole v obci B.. Maloleté dieťa vzhľadom na to, že je v adaptačnom období, kedy navštevuje predškolské zariadenie len do 11:30 hod., sa v predškolskom zariadení nenachádzalo a ona, keďže má pracovnú dobu do 15:30 hod. nebola schopná odovzdať dieťa otcovi o 15:00 hod. Túto skutočnosť oznámila otcovi dňa 10.10.2023, napriek tomu sa otec dostavil o 15:00 hod. pred jej byt, kde mu dieťa bolo odovzdané o 16:00 hod., pričom dieťa bolo rozospaté, plačlivé, nechcelo ísť k otcovi a otec dieťa prevzal o približne 16:00 hod. a vrátil ho matke o 18:30 hod. Matka dieťaťa preto apelovala na súd, aby v rámci autoremedúry zmenil čas styku otca s maloletým dieťaťom na utorok 16:00 hod., pretože znova dochádza ku konfliktom, pričom styk riadne prebiehal a vyvolanie konfliktných situácií spôsobilo neodkladné opatrenie súdu v rozsahu, ktorý nenavrholala matka ani otec dieťaťa. Pri nariadení neodkladného opatrenia nebola zohľadnená skutočnosť, že ona nie je schopná odovzdať dieťa o 15:00 hod. Pripojila e-mailovú komunikáciu jej splnomocneného zástupcu so splnomocneným zástupcom otca zo dňa 09.10. a 10.10.2023.

4. Otec dieťaťa prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu matky zo dňa 25.10.2023 uviedol, že žiada odvolanie matky zamietnuť a napadnuté rozhodnutie prvého stupňa potvrdiť. Poprel tvrdenia matky, že existovala možnosť dohody medzi rodičmi dieťaťa, keďže táto už viac ako dva roky sabotuje možnosť normálnej komunikácie medzi rodičmi a robí všetko preto, aby mu bránila styk s maloletým. Proti záujmom dieťaťa je, aby pokiaľ nemôže byť v starostlivosti obidvoch rodičov, aby bolo zverené tomu z rodičov, ktorý má lepšie predpoklady a zároveň aj dôležitosť v prítomnosti druhého rodiča v živote dieťaťa a právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, čo vyplýva z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa. On, aby mohol vykonávať úlohu rodiča potrebuje mať umožnené stýkanie sa s maloletým v dostatočnom rozsahu. Okresný súd vo svojom rozhodnutí správne uviedol, že ak by nerozhodoval neodkladným opatrením, tak by sa styk otca s maloletým v pracovný týždeň napriek právoplatnému rozsudku z rozhodnutia matky buď vôbec nerealizoval, keď matka opakovane v minulosti bránila riadnemu styku otca s maloletým alebo by mohlo dochádzať ku konfliktným situáciám medzi rodičmi za prítomnosti maloletého. Matka nerešpektuje vykonateľné uznesenie č. k. VK-13P/43/2023-102 zo dňa 03.10.2023 a bráni mu v styku s maloletým a vytvára zbytočné konflikty. Táto argumentuje tým, že maloletý sa nachádza v adaptačnom období a nemá v materskej škole celodennú výchovu a vzdelávanie, avšak ona ani v jednom podaní adresovanom súdu neuviedla, že maloletý je v predškolskom zariadení len do 11:30 hod. V každom opatrení udávala, že maloletého vyzdvihne o 15:30 hod. z materskej školy a nestihne ho odovzdať otcovi na realizáciu styku cez pracovný týždeň. Ak by správne uviedla všetky okolnosti, súd by rozhodol inak a upravil miesto a čas odovzdania na styk. Svojevoľné obmedzenie matky styku s maloletým ani konfliktné situácie, ktorých by bol účastníkom maloletý nie sú v jeho najlepšom záujme. Otec poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v konaniach, ktoré boli blízke prejednávanej veci a konaniu matky (prípady Fiala proti Českej republike, rozsudok zo dňa 18.06.2006, prípad Zavřel proti Českej republike rozsudok zo dňa 18.01.2007 a prípad Bergman proti Českej republike, rozsudok zo dňa 27.10.2011). Pokiaľ išlo o tvrdenia matky ohľadom meškania otca, a to aj v prípade 15-20 minút, s ktorými on ani nesúhlasí, ani tak nemôže byť účinne ohrozený večerný režim maloletého, keď návšteva materskej školy nie je spojená s individuálnou prípravou na nasledujúci deň a s ohľadom na to, že matka uvádzala na pojednávaní, že maloletý chodí spať okolo 20:00 až 21:00 hod. a otec nemá vedomosť o tom, že by sa jeho večerný režim zmenil z dôvodu, že navštevuje od 01.09.2023 materskú školu. Otec poukázal na to, že podľa rozhodnutia Materskej školy B. zo dňa 27.06.2023 č. 04/2023 nie je uvedené časové vymedzenie

odkedy dokedy bude maloletý denne navštevovať škôlku v adaptačnom období. Pokiaľ matka tvrdí, že adaptačné obdobie určené do 30.11.2023 sa môže predĺžiť, tvrdenia matky sú zavádzajúce, pretože zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní neumožňuje dlhší adaptačný pobyt dieťaťa ako tri mesiace. Podľa otca maloletý nemá znížené adaptačné schopnosti ani žiadne ťažkosti v škôlke ani problémy s učiteľmi. Maloletý sa vyjadril, že je rád v škôlke, má tam kamarátov. Nie je žiadna prekážka, aby v adaptačnom období maloletý prespal aspoň jeden deň v škôlke, čo je v jeho najlepšom záujme a v záujme zabezpečenia styku s otcom. Bolo by preto najlepšie, aby adaptačné obdobie skončilo čo najskôr a maloletý sa zapojil do všetkých aktivít v škôlke a socializoval sa. Matka namiesto snahy o jeho rozvoj a socializáciu obmedzuje jeho proces, aby ho čo najviac izolovala a pripútala k sebe. Vzhľadom na to, že v adaptačnom období sa môže aj zrýchliť proces adaptácie dieťaťa z jednej hodiny na niekoľko hodín, až na celodenný pobyt dieťaťa v materskej škole, zmysel adaptačného pobytu nespočíva v tom, že maloletý bude navštevovať škôlku viac ako tri mesiace na niekoľko hodín denne ako to prezentuje matka, ale aby si maloletý na škôlku zvykol a trávil tam čo najviac času. Maloletý navštevuje škôlku už dva mesiace, postupne si zvykol a nie je žiadny problém v škôlke, preto nie je dôvod na obmedzenie styku s otcom každý utorok. Styk s otcom môže byť zabezpečený tak, že maloleté dieťa prespí v škôlke každý utorok. K matkiným argumentom, že pri prevzatí dieťaťa otcom v materskej škôlke dochádza k neadekvátnemu prechodu dieťaťa, kedy dieťa nie je najedené a čisto oblečené a pripravené, otec poukázal na to, že už v návrhu na striedavú osobnú starostlivosť uviedol, že maloletý od matky nie je pripravený na odovzdanie na styk, je špinavý a nevábne vonia. Z tohto dôvodu mu on zabezpečoval hygienu a čisté oblečenie a je aj schopný zabezpečiť všetko od jedla, oddychu až po čisté oblečenie. Pokiaľ išlo o vyjadrenie matky k vyjadreniam kolízneho opatrovníka uviedol, že funkciou kolízneho opatrovníka nie je vyjadrovať sa v prospech matky alebo v prospech návrhu ňou podaného, ale chrániť záujmy a právom chránené záujmy dieťaťa v konaní, a to zabezpečením priaznivého, všestranného, psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa, najmä uspokojovaním jeho potrieb. Zároveň postavenie účastníka konania ho oprávňuje k tomu, aby sa zúčastňoval na pojednávaníach a vyjadroval sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré v konaní vyšli najavo.

5. Otec dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu doručil vyjadrenie k oznámeniu matky o nemožnosti realizácie styku otca s maloletým dieťaťom v utorok o 15:00 hod. zo dňa 25.10.2023, kde uviedol, že matka nerešpektuje vykonateľné uznesenie č. k. VK-13P/43/2023-102 zo dňa 03.10.2023 a naďalej bráni mu v styku a vytvára zbytočné konflikty. Zopakoval svoje tvrdenia týkajúce sa neinformovania matkou o pobyte dieťa v predškolskom zariadení len do 11:30 hod. Vzhľadom na uvedené poukázal na to, že sa jedná o účelové tvrdenia matky, keďže kvôli svojej práci nemôže vyzdvihnúť maloleté dieťa zo škôlky o 11:30 hod. a je zrejme, že ho vyzdvihuje zo škôlky stará matka. Ak teda matka môže zabezpečiť vyzdvihnutie maloletého zo škôlky prostredníctvom starej matky, je určite možné zabezpečiť aj odovzdanie dieťaťa otcovi prostredníctvom starej matky. Otec zopakoval svoje tvrdenia týkajúce sa skutočnosti, že maloletý nemá znížené adaptačné schopnosti a že nemá žiadne ťažkosti v škôlke.

6. Kolízny opatrovník dieťaťa sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362, § 359 CSP, § 7 CMP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), uznesenie okresného súdu zrušil (§ 389 písm. b), c) CSP) a vec vrátil okresnému súdu na nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

8. Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že podaným návrhom došlým súdu dňa 18.04.2023 a evidovaným pod sp. zn. VK-13P/43/2023 sa otec dieťaťa domáhal, aby súd maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch a aby nebolo výživné určené.

9. Podaním došlým súdu dňa 05.09.2023 podala matka dieťaťa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovala, aby otec dieťaťa bol oprávnený sa stretávať s maloletým každú párnú sobotu od 09.30 hod. do 18.30 hod. a každú párnú nedeľu od 9.30 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec si prevezme maloleté dieťa v mieste jej bydliska a otec dieťaťa odovzdá dieťa

v určenú dobu matke v mieste jej bydliska pričom toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania na Okresnom súde Lučenec o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

10. Odvolací súd mal z obsahu spisu zistené že naposledy bol upravený styk otca s dieťaťom rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 03.08.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/41/2022-365 zo dňa 23.02.2023, tak že otec mal upravený styk s maloletým každú stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod., páru sobotu od 09.30 hod. do 18.30 hod. a páru nedeľu od 09.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky, pričom otec si maloletého na začiatku styku prevezme a maloleté dieťa odovzdá v mieste bydliska a matke uložil povinnosť maloletého na styk riadne pripraviť a otcovi ho v čase začiatku styku na určenom mieste odovzdať; obom rodičom uložil povinnosť zabezpečiť, aby pri odovzdávaní maloletého na začiatku styku neboli prítomní ich rodinní príslušníci. Zároveň bolo rozhodnuté, že sa zamietá návrh matky na zmenu rozsahu styku a návrh matky na zvýšenie výživného a že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

11. Okresný súd napadnutým uznesením výrokom I. zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a výrokom II. a III. nariadil neodkladné opatrenie tak, že dočasne mení rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 30.08.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/41/2022-365 zo dňa 23.02.2023 vo výrokoch o úprave styku otca s maloletým tak, že otec je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletým: - každý utorok od 15:00 hod. do 18:30 hod. s tým, že maloleté dieťa si na začiatku styku prevezme v Materskej škole B., B. XXX alebo, v prípade neprítomnosti maloletého na predprípravnom vzdelávaní v daný deň v mieste bydliska matky a po realizácii styku dieťa matke odovzdá v mieste jej bydliska, - každú páru sobotu od 09:30 hod. do 18:30 hod. a každú páru nedeľu od 09:30 hod. do 18:30 hod. s tým, že maloleté dieťa si od matky prevezme a po ukončení styku dieťa matke odovzdá v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletého na styk riadne pripraviť a otcovi ho v čase začiatku styku na určenom mieste odovzdať; povinnosť odovzdať maloletého matkou neplatí v prípade preberania maloletého v Materskej škole B., B. XXX. Obaja rodičia maloletého sú povinní zabezpečiť, aby v prípade, ak sa maloletý na začiatku styku odovzdáva v mieste bydliska matky, pri odovzdávaní maloletého neboli prítomní ich rodinní príslušníci. Zároveň rozhodol, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania, ktoré je vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. VK-13P/43/2023.

12. Matka dieťaťa sa v odvolaní domáhala zrušenia uznesenia, rozhodnutia o vydaní neodkladného opatrenia na základe jej návrhu a zrušenia neodkladného opatrenia vydané súdom bez návrhu. Poukázala okrem iného aj na to, že pokiaľ bol jej návrh sa nedôvodný, bolo otázke, že okresný súd vydal neodkladné opatrenie, o ktoré nežiadal nikto z účastníkov konania a ktorým zasiahol do právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici.

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného rozhodnutia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

18. Podľa § 360 ods. 1, 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (ods. 1). Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej (ods. 2).

19. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Oboznámením sa s návrhom matky dieťaťa a napadnutým rozhodnutím mal odvolací súd za to, že okresný súd si neujasnil čo je predmetom návrhu otca dieťaťa a čo je požadované matkou dieťaťa nariadením neodkladného opatrenia. Potom ani v odôvodnení nijako nevysvetlil existenciu súvislosti medzi konaním o zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a nariadením neodkladného opatrenia týkajúceho sa dočasnej úpravy styku. Aj z návrhu matky vyplýva (v návrhu uvádza, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania na Okresnom súde Lučenec o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom), že nie je adresované do konania o striedavej osobnej starostlivosti. Jedná sa o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania podľa § 324 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP (kde predmet konania nie je síce vyjadrený), kde po začatí konania bude potrebné meritórne rozhodnúť o úprave styku medzi maloletým dieťaťom a otcom dieťaťa. Okresný súd si tak neujasnil procesnú a hmotnoprávnu otázku (a nijako nezodôvodnil skutočnosť), že výrok navrhovaného ani výrok nariadeného neodkladného opatrenia nesúvisí s predmetom konania a teda nejedná sa o neodkladné opatrenie nariadené počas konania o zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Keďže medzi návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny úpravy styku a konaním o striedavú osobnú starostlivosť nie je vecná súvislosť, mal okresný súd správne postupovať tak, že uvedený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia mal vydeliť na zápis do príslušného registra, a následne po pridelení v samostatnom konaní rozhodovať o tomto návrhu. V prípade splnenia dôvodov podľa § 325 ods. 1 CSP a nariadenia neodkladného opatrenia príp. aj podľa § 360, resp. § 361 CMP bol zároveň okresný súd povinný postupovať následne podľa úpravy § 336 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP príp. § 360 ods. 2 CMP a vydať rozhodnutie taktiež o povinnosti jedného z rodičov podať návrh na zmenu úpravy styku otca k maloletému dieťaťu resp. začať konať aj bez návrhu v takejto veci.

21. Uvedeným nesprávnym procesným postupom tak okresný súd znemožnil účastníkom konania, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v nasledovnom konaní o zmenu úpravy styku otca s dieťaťom, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím je daný dôvod na zrušenie uznesenia okresného súdu v súlade s § 389 písm. b) CSP.

22. Okrem toho okresný súd výrokom I. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a výrokom II. sám bez návrhu nariadil neodkladné opatrenie. Oba výroky sú rozporné, vylučujúce sa nakoľko pokiaľ mal za to, že je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie mal návrhu matky dieťaťa vyhovieť aj keď by rozsah styku stanovil iným ako ňou navrhovaným spôsobom.

23. Výrok II. uznesenia okresného súdu považoval navyše odvolací súd za nesprávny a nelogický aj z toho dôvodu, že okresný súd zmenil výrok meritórneho rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš v konaní sp. zn. 14P/119/2021. Nemožno nemeritórnym rozhodnutím - uznesením o neodkladnom opatrení meniť meritórne právoplatné rozhodnutie. Totižto vydaním neodkladného opatrenia nastupuje dočasná úprava a to až do času, kým nie je zmenená pôvodná meritórna úprava novým meritórnym rozsudkom, avšak nemeritórna úprava nemení meritórnu úpravu vzhľadom na jej dočasný charakter. Nie je totiž vylúčené aj to, že konanie o zverenie do striedavej osobnej starostlivosti rodičov môže skončiť zastavením konania, bez meritórneho rozhodnutia a v takomto prípade by naďalej platila pôvodná meritórna úprava, ktorú tak pojmomologicky ani fakticky nemôže neodkladné opatrenie, ako opatrenie prevažne dočasného charakteru (s určitými výnimkami, ktoré v danom prípade neboli aplikovateľné) zmeniť. Z tohto dôvodu tak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia nemeritórneho charakteru, ktorým by bolo možné meniť rozhodnutie meritórneho charakteru.

24. Odvolací súd v súvislosti s námietkou matky dieťaťa ohľadom rozsahu styku určeného súdom každý utorok od 15.00 hod. do 18.30 hod. mal osvedčené, že matka dieťaťa je zamestnaná v Základnej škole s materskou školou v I. od 01.09.2023 v školskom roku 2023/2024 s pracovnou dobou od 07.30 hod. do 15.30 hod. (viď oznámenie z čl. 54 spisu). Zaobstaral si však oznámenie Materskej školy B. zo dňa 03.11.2023, ktorým mal osvedčené, že trvanie adaptačného pobytu dieťaťa bude trvať do 30.11.2023, pričom od 01.12.2023 bude dieťa navštevovať predškolské zariadenie buď na celodennú výchovu a vzdelávanie alebo na poldennú výchovu a vzdelávanie. Uvedená skutočnosť tak korešponduje odvolacím argumentom matky, ktorá namietala skutočnosť, že v utorok nie je možné prevzatie maloletého dieťaťa v škôlke o 15.00 hod. otcom resp. alternatívna povinnosť matky odovzdať

dieťa otcovi v uvedenú hodinu v bydlisku matky, pre vykonávanie adaptačného pobytu dieťaťa a povinnosti matky zotrvať v zamestnaní matky do 15.30 hod., čím nie je možné splniť úpravu súdu - odovzdávanie dieťaťa zo strany matky. V konaní týkajúcom sa maloletých detí platí vyšetrovacia zásada, kedy súd je v súlade s § 35 CMP povinný zistiť skutočný stav veci a v súlade s § 36 CMP vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie ako v meritórnom konaní, keď v súlade s § 329 ods. 1 veta prvá CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP umožňuje rozhodnúť súdu bez výsluchu, bez vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, čo je však odôvodnené vtedy, ak by prípadné pojednávania a výsluch, mohol zmariť účel neodkladného opatrenia. Napriek tomu je súd rozhodujúci o neodkladnom rozhodnutí oprávnený vychádzať z osvedčených skutočností. V danom prípade táto požiadavka nebola splnená, pretože okresný súd založil svoje rozhodnutie na skutočnostiach, ktoré nemal osvedčené, keď vychádzal z toho predpokladu, že dieťa v uvedený deň je buďto v materskej škole alebo s matkou v bydlisku, čo nebolo správne zistené, keďže matka uvádzala už v návrhu ako jeden z dôvodov nariadenia neodkladného opatrenia, nástup do zamestnania a jej pracovnú dobu do 15.30 hod., čím v čase rozhodovania okresného súdu existovala skutočnosť, ktorá objektívne znemožňovala matke, splniť požiadavku odovzdania dieťaťa v jeho bydlisku o 15.00 hod. Okresný súd však napriek tomu tak rozhodol. Takýmto nariadením neodkladného opatrenia bez splnenia podmienok stanovených v CSP, t. j. bez existencie potrebných osvedčených skutočností, ktorý by bol objektívne preskúmateľný, tak neprímerane zhoršil právnu pozíciu jedného z účastníkov konania - matky a to neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah, keďže mal prihliadať na uvedenú skutočnosť. Okresný súd tak v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonával dôkazy z matkou tvrdených a osvedčených skutočností ohľadom jej schopností a možností zabezpečiť odovzdanie dieťaťa matkou v utorky od 15.00 hod. v bydlisku dieťaťa, čím je daný dôvod aj podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd v súlade s § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil uznesenie okresného súdu v celosti a podľa § 391 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. V ďalšom konaní okresný súd, správnym procesným postupom zabezpečí vyňatie a zápis návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 05.09.2023 ako samostatného podania - návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania nepatriaceho do spisu sp. zn. VK-13P/43/2023 týkajúceho sa návrhu otca dieťaťa na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Následne v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, na základe riadneho zhodnotenia osvedčených skutočností vyplývajúcich z predložených dôkazných prostriedkov, vrátane nesporných skutkových tvrdení rodičov vyplývajúcich z ich podaní a výsluchov, posúdi potrebu a rozsah dočasnej úpravy styku otca s dieťaťom, a rozhodne tak, aby vo výroku explicitne nezrušoval meritórny rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 03.08.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16 CoP/41/2022-365 zo dňa 23.02.2023 a bez toho, aby neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah zasahoval do práv toho ktorého účastníka konania. Tieto osvedčené skutočnosti bude posudzovať v kontexte s námietkami a argumentáciou produkovanou rodičmi v ich podaniach v rámci odvolacieho konania. Pri svojom postupe, vzhľadom na potenciálnu zmenu situácie maloletého v súvislosti s návštevou materskej školy aplikujúc dôsledne vyšetrovacia zásadu stanovenú v § 35 CMP (prípadne si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov konania v súlade s § 37 CMP), posúdi termín uskutočňovaného styku, tak aby to zodpovedalo časovým možnostiam rodičov, príp. stanovením iného prijateľného postupu pri odovzdávaní dieťaťa, pričom v odôvodnení uvedie na základe akých osvedčených skutočností dospel k svojím záverom. Po objasnení osvedčených skutočností v potrebnom rozsahu okresný súd opätovne vec právne posúdi v zmysle vyššie uvedeného a vo veci nanovo rozhodne s tým, že v ďalšom konaní je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (391 ods. 2 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP). Keďže okresný súd navyše nelogicky zamietol návrh matky napriek tomu, že na druhej strane nariadené neodkladné opatrenie súdu prevzalo čiastočne navrhnutú úpravu matkou pokiaľ ide o víkendovú úpravu, pri ďalšom rozhodovaní súd náležite tiež posúdi návrh matky a primeraným spôsobom rozhodne, pokiaľ po zhodnotení osvedčených skutočností vyhovie čiastočne návrhu matke.

27. O trovách konania (aj odvolacieho) bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí v súlade s § 58 ods. 1 CMP.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).